

עבודת השם

כרלת י"א

הנאה, ולכן היה צריך זירוז מיוחד בעבודה זו. ואתה צריך לדעת, כי מידת הזריזות היא תחילה לכל המידות, כי אין האדם יכול להיות תדיד על הספר, כי צריך לאכול ולשתות ולישון ולעשות צרכיו, לכן צריך זריזות ומהירות לחזור לספרו ולמוד. ואל יחשוב אדם בליבו: עוד היום גדול והשנה גדולה-כי על זה אמרו רבותינו, וזכרונם לברכה: אל תאמר לכשאפנה אשנה, שמא לא תפנה ולא תשנה (אבות פ"ב מ"ה) גם אל יאמר האדם: עת ערב הוא כבר, אם אלך אלמוד, ואפילו דבור אחד, מכל דברים שבועלם (ירושלמי פאה, פ"א ה"א). ועל זה נאמר: "מסיר אזנו משמע תורה גם תפילתו תועבה" (משלי כה"ט), וכן כתוב: "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב כסף" (תהלים קיט, עב) וכן כתוב: "כי טוב יום בחצריך" (שם פד"א), אמר הקדוש ברוך הוא: טוב לי יום אחד שאתה עוסק בתורה, מאלף עולות שעתיד שלמה בנך להקריב לפני על גבי המזבח (מכות י"ע"א).

"יִפְשֵׁט, אֶת-בְּגָדָיו, וְלָבַשׁ, בְּגָדִים אֲחֵרִים..." (צו ו"ד) תנא רבי רבי ישמעאל (שבת קיד) לימדך התורה דרך ארץ, בגדים שבישל בהן העבד קדירה לרבו אל ימוזג בהן כוס לרבו. והכונה היא, לעניין שני בגדי שבת. שכשם שהכהן לא היה לובש בשעות העבודה אותם בגדים שבהם היה מוציא את הדרשן אלא לבש בגדים אחרים יותר נאים ויותר נקיים, כך גם בשבת יש לבוש בגדים נאים ונקיים יותר מימי חול (מהרש"א) ודרשו רבותינו בתלמוד (שבת קיג) על הפסוק "וקראת לשבת עונג לקדוש ה' מכובד וכבדתו מעשות דרכיך" וגו', "שלא יהיה מלבושך של שבת כמלבושך של חול", כי על ידי הבגדים הנאים האדם מכבד את השבת, ובוה הוא מכבד את השם יתברך כי הוא ציוונו לכבד השבת, וכמו שאם אדם הולך לחתונה מחליף את בגדיו לנאים ומכובדים יותר לכבוד החתן והכלה, כן צריכים אנו להחליף בגדים נאים ומכובדים לכבוד שבת מלכתא. (לבוש יוסף)

"אֵשׁ, תָּמִיד תִּקְרַד עַל-הַמִּזְבֵּחַ--לֹא תִכָּבֵה." (צו ו"ו) הנס דורש התבוננות, כיודע המזבח לא היה זקוק כלל וכלל לאש של הדיוט. האש שירדה מן השמים הייתה מסוגלת לאכול קרבן שלם כהרף עין, אלפי קורבנות ביום. מדוע, אם כן, הזהירה התורה כאן בציווי מיוחד שהאש של הדיוט לא תכבה אפילו לרגע? בספר "החינוך" מבואר העניין (מצוה קלב) "יודע הדבר בינינו ואצל כל חכם, כי ניסים גדולים אשר יעשה הקב"ה לבני האדם בטובו הגדול, לעולם יעשה דרך סתר, ונראים העניינים נעשים קצת כאילו הם בדרכי הטבע ממש, או בקרוב לטבע, כי גם בנס קריעת ים סוף, שהיה נס מפורסם

"צו אֶת-אַהֲרֹן וְאֶת-בְּנָיו לֵאמֹר, זאת תִּזְרֹת הָעֹלָה..." (ויקרא צו ו"ב) הנה בפרשה זו נדונים בפרטות יתר הקורבנות הכתובים בפרשת ויקרא. רש"י מבאר בשם תורת כהנים אין צו אלא לשון זירוז ומיד, עיין שם. צריכין להבין מה נשתנה כאן שהתורה מצווה על הזריזות הלא כל מצוות עשה צריכין לעשותן בזריזות ולמה רק כאן התורה הזהירה במיוחד על הזריזות? נראה לומר בהקדים מ"ש המפרשים הטעם שמקטירין החלב והדם מהקורבנות מלבד קרבן עולה שנקטר כולו, כי חטאי האדם באים משתי סיבות, או מהדם שבו או מהחלב שבו. כלומר, הדם שבאדם מגביר בו את המרץ, ואילו החלב שבאדם להיפך מכביד על הדם את המרץ שבו. וידוע כי במצוות התורה ישנם שני סוגים, מצוות עשה ומצוות לא תעשה. מצוות עשה, לעשות את המצוות כגון מילה, סוכה, מצה, תפילין וכו' ולזה צריך זריזות הנובע מהדם, ואילו מצוות לא תעשה, מחייבין את האדם להימנע מלעשות עבירות כגון, חילול שבת שהתורה מכריזה לא תעשה מלאכה ועוד. והנה תפקיד החלב שבאדם שלא ליתן לו לעשות עבירות כגון לא לרצוח, לא לגנוב וכו'. ואילו האדם המבין יודע שיש לו שתי מידות הטבעיים בו זריזות ועצלות, והוא יודע כיצד להשתמש בהם. במידת הזריזות משתמש לעשיית מצוות ובמידת העצלות משתמש שלא לעשות עבירות.

"צו אֶת-אַהֲרֹן וְאֶת-בְּנָיו לֵאמֹר..." (ויקרא צו ו"ב) אמרו חז"ל אין צו אלא לשון זירוז, שמכיוון שמדובר כאן על קרבן עולה שהיא נשרפת כליל על גבי המזבח ואין כאן שום הנאה לכוהנים כמו שיש בשאר הקורבנות שמקבלים את מנת חלקם, על כן בא כאן הזירוז באופן מיוחד, בכדי שיהיה גדול המצווה ועושה ממי שאין מצווה ועושה, כי שמא יתשללו הכוהנים בעבודתם זו שאין להם בזה שום

18:38	כניסת השבת
19:37	צאת השבת
18:59	שקיעה
20:11	ה. תם
6:36	הנץ

הפטרה: "ויערבה להשם"

כתוב שם ויוֹלֵךְ ה' את הים ברוח קדים עזה כל הלילה וישם את הים לחרבה (שמות יד, כא). ומזה העניין ציונו להבעיר אש במזבח, אעפ"י ששם יורד אש מן השמים, כדי להסתיר הנס, לפי הדומה שהאש הזורדת מן השמים לא הייתה נראית בירידתה חוץ מיום השמיני של מלואים...

"לא תאָפֶה חֲמֵץ, חֲלָקִים נִתְּתִי אֶתְּךָ מֵאֲשֵׁי..." (צו ו"ז) בפרשיות ויקרא צו אנו קוראים על המנחות, ומוציאים אנו שיש הקפדה שלא יהיו חמץ. כי שנאמר: "כל המנחה אשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ" (ויקרא, ויקרא ב"א) ונאמר: "לא תאפה חמץ חלקם וגו'" (ויקרא צו ו, ז). החמץ שאור מסמל את יצר הרע, ובעיקר את הגאווה נפחות. וזאת אסור להקטיר במנחות. מכיוון שבשנה מעוברת פרשת צו היא בסביבות פורים וכחודש לפני חג הפסח, על כן נדבר מעניינים הקשורים לזמן זה. מובא בגמרא (תענית כט ע"א) אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב: כשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה, כך משנכנס אדר מרבין בשמחה. ואומר רש"י (ד"ה משנכנס אדר) ימי ניסים היו

לישראל פורים ופסח, ע"כ. וצריך להבין את המאמר הזה, מדוע חז"ל מקשרים בין מיעוט השמחה בחודש אב בגלל תשעה באב שהוא יום החורבן, לריבוי השמחה בחודש אדר בגלל פורים? ואם חז"ל משווים זאת על ידי שאומרים: "כשם", זאת אומרת שישנו איזשהו מנחה משותף או סיבה דומה, שאותה סיבה הגורמת למיעוט השמחה בחודש אב, היא הגורמת לריבוי השמחה בחודש אדר. וכמו כן צריך להבין את דברי רש"י, מה הקשר של שמחת חג הפסח לימי השמחה של חודש אדר? סיבת מיעוט השמחה בחודש אב היא חורבן הבית, שנגרם על ידי חטא המרגלים, כפי שאומרת הגמרא (תענית כט ע"א) לאחר שחזרו המרגלים מארץ ישראל והוציאו דיבת הארץ רעה, אומר הכתוב: "ותישא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא" (במדבר, שלח יד, א) אמר רבה אמר רבי יוחנן: אותו הלילה ליל תשעה באב היה, אמר להם הקדוש ברוך הוא: אתם בכיתם בכייה של חנינם ואני קובע לכם בכייה של דורות, ע"כ.

סיפור בהגשבים "איש אלוקים" חלק א.

"זאת ראיתי במו-עיני", מספר ר' יעקב מקיידן, מחסידיו של האדמו"ר האמצעי מליובאוויטש (האדמו"ר השני לחסידות חב"ד), רבי דובער. ר' יעקב התלווה למסע של הרבי וסיפר את הדברים כהווייתם: יומיים שהייתי עם האדמו"ר בעיר קריסלאווה. התארחנו בביתו של אחד מנכבדי החסידים, ר' ישעיה קריסלאווה, אם כי הוא עצמו לא שהה באותו זמן בבית. בשעת ערב החל הרבי להשמיע מאמר חסידות לפני החסידים. אמירת המאמר התארכה, ובעלת-הבית הייתה עייפה. היא הראתה למשרתו של הרבי היכן עומד הסיר ובו ארוחתו של הרבי, כדי שיוכל לטעוד את ליבו אחרי שיסיים את דרשתו, והלכה אל חדרה. עם בוקר נכנסה האישה למטבח ופרצה בזעקות שבר. עמדתי בסמוך ומיהרתי אל המטבח, ושאלתי מה אירע. האישה ייבבה והתייפחה ואך בקושי הצלחתי להוציא מפיה כי ככל הנראה האכילה את הרבי מאכלי טרפה, חלילה! האישה סיפרה כי אתמול, כאשר בדקה את העוף לאחר השחיטה, אאתה שיש 'שאלה' על העוף. החלטה האישה, שהואיל ובאותו יום אמור לבקר בביתם בעל אחוזה חשוב, לא-יהודי, תבשל בעבורו את העוף בסיר ישן, שאינו בשימוש אצלה, ואילו בעבור הרבי תבשל עוף אחר, חלק למהדרין. אך לבסוף בעל האחוזה הגוי לא בא, וכך נשאר במטבח הסיר שבושל בעבורו. זה מה שגרם לטעות הנוראה. במקום לקחת את הסיר ובו הארוחה שבושלה בעבור הרבי, לקח המשרת את הסיר האחר. בכייה של האישה גבר והלך, והגיע לאוזני המשרת. כאשר שמע על מה היא בוכה, צחק ואמר: "היעלה על דעתך שהרבי ייכשל בדבר איסור?! בואי וראי את הסיר". ואכן, נראה היה בבירור כי הרבי לא טעם כלל מהאוכל. רוחה של האישה נרגעה מעט, והמשרת סיפר: "הרבי נטל את ידיו וביד 'מוציא'. אחר-כך הביט פעם ופעמיים בתבשיל ואמר: 'אינני רוצה לאכול מזה'. ניסיתי להפציר בו שיאכל, כי במשך כל היום הכניס אל קרבו רק שתי כוסות תה, אולם הרבי אמר שלא יאכל גם לי הורה שלא לאכול מזה. "החזרתי אפוא את תכולת הצלחת אל הסיר, והנה את רואה שלא נגרע ממנו מאומה. עכשיו גם התחורר לי מדוע הרבי לא אכל", סיים המשרת. דבר הסיפור נודע בין החסידים, ממשיך ר' יעקב מקיידן בסיפורו, וכשישב עם החסידים בצהריים הביעו לפניו כמה מהם את התפעלותם. הרבי חיך בטוב-לב ואמר: "אין כאן שום עניין של רוח-הקודש. בשעה שהרמתי את הכף נפלה בראשי מחשבה מדיני טרפות, ומזה הבנתי שעלי להימנע מלאכול את התבשיל..." **ההמשך יבוא!**

פינת ההלכות "דיני דליקה בשבת"

ע"פ ילקוט יוסף
כרך ד.

כג. אדם שנפל לבור בשבת, ויש חשש סכנה לחייו, יש להזעיק את המכביי-אש כדי לחלצו, (כל שאין יודעים את מצב הנפול) וכן מי שנפל מצוק גבוה בשבת, יש להזעיק את המכביי-אש וכוונות ההצלה, כדי לחלצו. (ילקוט יוסף שבת כרך ד עמוד שעה)

כד. על עובדי המכבי אש להיות זהירים ולא להיכשל באיסורי שבת שלא לצורך, ולכן אם הזעיקו אותם לכבות דליקה, ונתברר מעל לכל ספק שאין בדבר שום חשש סכנה, אין להם לכבות את הדליקה בשבת, אפילו אם הדבר יגרור פישורים מהעבודה, ועל זה נאמר: ובכל מאוודך, אפילו הוא נוטל את כל ממונך. ועל עובדי המכבי אש להזעיק עם רבנים ומורי הוראות, לדעת מתי מותר להם על פי ההלכה לציית לפקודת מפקד התחנה, ומתי צריכים לסרב לפקודה, (כשאין שום חשש פיקוח נפש), וכל הרוצה להמשיך בעבודה מבצעית במכביי-אש, צריך שיהיה בקי היטב בהלכות אלה, שלא ישל חלילה באיסורי שבת, בכיבוי שלא לצורך פיקוח נפש. ואם אין הדבר מתאפשר מבחינה מעשית, נכון וראוי לכל ידאי ה' שלא להיות משובץ בתורנות שבת ומועד, או לחילופין לא לעבוד בעבודה מבצעית. (ילקוט יוסף שבת כרך ד עמוד שטט)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמזון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית: יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד..